

Dalby i morgon -- vad är det?

Dalby är ett bilsamhälle. Nästan varannan person har bil, i snitt, barn som gamla.

I Dalby sätter sig de flesta i bilen när de skall någonstans. Eller skall köra barnen ...

Det är långt till bussen. Få har hållplats inom räckhåll.

Nästan alla jobbar någon annanstans. Flest i Lund, många går i skolor där. Ändå bara 3-4 bussturer/högtrafiktimme, max 200 personer. En tur/tim kvällar och helger. Bilen är ett måste för de allra flesta för ett fungerande vardagsliv. En vana.

Det misslyckade Köpenhamns-mötet till trots ställer Lund entusiastiskt upp på den svenska och den internationella viljan att minska koldioxidutsläppen, radikalt och snabbt. Biltrafiken måste minskas drastiskt blir direktiven.

Gäller den politiska viljan också Dalby? Är det något som Dalbybor tänker på?

Hur ser Dalby ut i morgon? Om 5 år. Om 10. Om 40 år som är horisonten för kommunens översiktsplanering. Enligt denna skulle Dalby bli mer än dubbelt så stort. Från 6 000 invånare i dag till 14 000. Man satsar på Dalby. 3 000 nya bostäder, merparten de närmsta 20 åren. Var? Och hur? Minskas bilåkandet? Förr eller senare får man spårtrafik vid stationen – till Malmö (från Simrishamn) och till Lund via Brunnsberg. Kort restid prioriterad. 'Lundalänken' expresslinje över åkrarna. Så tänker man sig att dra upp den via Genarpsbacken till ändstation vid Dalby centrum.

Två hållplatser i Dalby. Hur många av dagens och morgondagens Dalbybor har glädje av dem.

Kommer de att bidra till att minska bilanvändandet? Stationsområdet blir en ny småstad, tät och lite hög nedanför kyrkan. Där kan de första gotta sig åt att ha nära till station. Men i övrigt?

Vad krävs för att låta bilen stå, för att åka kollektivt, koldioxidfritt i stället? En konkurrenssituation varje morgon. Räcker det med fem minuter till stationen? Hur tätt behöver tågen gå?

Fem minuter till Dalby station har mycket få i dag. Inte många fler till dagens busstation. Det är mer än enochenhalv kilometer till de yttre delarna av dagens Dalby. Bilsamhället.

Med översiktsplanen för Dalby, nyss antagen, väller småhusbebyggelse ännu längre ut. Mer än två km från station. Ett nytt Staffanstorp. Grupper av småhus och radhus kring gata trängs med nästa grupp. Ett anonymt 'egethem'sboende med två bilar och barnskjutsande. -- och vad blir det för karaktär? Närhet kan man inte stava till.

Det aktuella Påskagänget har 10 – 12 – 15 min till station och centrum. Bortanför det ligger ett Hagalundsområde till. Också i stationsområdet på slätten ut till väg 22 blir det en km till stationen.

Ett bilsamhälle, ännu mer än i dag, mot allt förnuft.

Skall man mena något med klimatdirektiven måste det till lokaltrafik i Dalby. Det blir inte lätt, med den utbredda bebyggelsen i periferin. En konkurrenskraftig lokaltrafik skulle givetvis ge en annan struktur på utbyggnaden för att ge bästa möjliga närhet.

Alternativ?

Skall 15.000 Dalbybor ha infartsparkering för bil&cykel vid stationen? Vad blir det av den miljön? Skulle det fungera? Sitter inte de flesta kvar bakom ratten för alla ärenden på vägen.

Det finns ett annat alternativ. Det förutsätter en annan dragning av 'lundalänken'. Drar man den över åsen, i stället för på jordbruksmarken, kommer den in i Dalby via Hagalund/Nyvangskolan/badet ner till centrum i Allégatan och sedan ner till stationen. På åsen stadsbyar kring hållplatstorgen i stället för bilsamhällets småhusmattor. På lämpliga ställen. Pärlbandet av hållplatser ger en kedja av servicemöjligheter och mötesplatser. Och en trevlig resa. Åsens fantastiska rekreativmöjligheter blir åtkomliga för hela regionen – utan bil.

Avslutningsvis ett citat från "Fokus Dalby:

Projektet vill lyfta fram Dalbys unika kvaliteter och förutsättningar att bli en aktivt bidragande del i begreppet Lund - idéernas stad. Målet är att Dalby utvecklas till en ort där man både vill bo, arbeta och utbilda sig. Kommunen vill se en levande ort med varierade och bra boendeformer, goda kommunikationer och aktiv företagsamhet." och vidare säger man:

Dalby ska behålla sin karaktär som mindre tätort, inte minst tack vare den historiska bykärnan. Där har man sin identitet som Dalbybo. *Blir det så med den antagna översiktsplanen? Bidrar Dalby till kommunens mål att minska biltrafiken?*

Den är visserligen antagen, men det är inte för sent att ångra sig. Inte förrän 'lundalänken' i Öp
tappning beslutas. Eller man förbyggt sig bortåt bergtäkten.

Lennart Nord